

سیهر غرب بررسی کرد

بار سنگین زندگی بر دوش زنان سرپرست خانوار

چتر حمایتی باشیم، نه نمکِ روی زخم

سیهرغرب، **گروه اجتماعی** – شکبیا کولبوند: ورق گاهی چنان برمی‌گردد که تو را با همه داشته‌هایت درگیر حوادثی خلاف خواسته‌هایت می‌کند و برنامه‌ریزی‌هایت را چنان به‌هم می‌ریزد که تو می‌مانی و سرنوشت و تقدیری که هرگز نمی‌خواستی و لحظه‌ای به آن فکر هم نمی‌کردی... حادثه‌ای که از تصادف، اعتیاد، جرم و یا یک بیماری برای همسر شروع می‌شود و دیگر تو می‌مانی و دنیایی که تو را به چشم نان‌آور می‌نگرد.

آری زنان سرپرست خانوار زنانی هستند که به یک‌باره هزاران مسئولیت را در کوله‌بارشان نهانده‌اند، حرف‌های آن‌ها نشان از درد دارد.

تعداد زنان سرپرست خانوار همواره رو به رشد است و مراجع دولتی آمارهای نگران‌کننده‌ای از معیشت آنان ارائه می‌دهند؛ چنان که بر اساس سرشماری سال ۱۳۹۰، میزان ۱۲ درصد خانواده‌های ایرانی را زنان سرپرستی می‌کنند و به قراری می‌توان گفت که دویتم میلیون خانواده، زنانی سرپرست خانوار دارند و در این راستا آمارهای اشتغال این زنان نیز جای تأمل و درنگ دارد.

تنها ۱۸ درصد این زنان موفق به یافتن شغل شده‌اند، یعنی از هر پنج زن سرپرست خانوار، تنها یک زن دست‌ساز جیب خودش است. به‌راستی که این آمارها دردهای زیرپوستی جامعه است که گاه در بحبوحه دنیای امروزی فراموش می‌شوند و زنان می‌مانند و بار سنگین زندگی...

زنان می‌مانند و تنگهای اقتصادی...

زنان می‌مانند و رنج‌های پنهانی...

امروزه نگاه به زنان سرپرست خانوار و تفاسیر نامیومین در این راستا متأسفانه به‌نوعی است که آنان را بسا نگاهی بد، طعنه‌های مکرر، بی‌اعتمادی‌ها و برخورد‌های سواستفاده‌گران روبرو می‌کند.

وجود زنی تنها که به هزار و یک دلیل مرد زندگی‌اش را از دست داده، هنوز هم برای جامعه نامشده است... گویی زنان همواره محکوم به داشتن مردی هستند و اعتبارشان در گرو وجود یک مرد است.

این در حالی است که چه بسیار زنانی در همه نامیدی‌ها و تحقیرهای اجتماعی سرپا ایستاده و از یک مرد برای فرزندانش بهتر پدری کرده است.

ما باید قبول کرد که برجسب‌های منفور و انگاهایی ساده و حرف‌های تحقیرآمیز یک زن را می‌شکند؛ حتی نگارنده که بخشی از برنامه کاری‌اش را برای این زنان گذاشته، به برخورد‌های منفی مسئولیتی روبرو شد و برایش باورکردنی نبود و به‌راستی نگارنده از نیز درهم شکست و در این اوضاع باید دید که در زنان مذکور چه می‌کنند؟!

این حرف‌ها همه و همه بخشی از پُنگ‌هایی است که بر سسر زنان جامعه‌مان فرومی‌آید و درواقع از دردهای اقتصادی بیشتر و محکم‌تر است.

اگر یای درد دل زنان سرپرست خانوار بنشینید، خواهید دید که درد آن‌ها با نگاهی منفی اجتماعی مضاعف و حتی صدماتی شده است؛ حال دو سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) پای کار آمده‌اند و در تلاش هستند تا دردی از این زنان دوا کنند. بدین‌سان گفت‌وگویی با یکی از زنان که پوشش سازمان بهزیستی شهرستان همدان است، ترتیب داده شد:

فاطمه ۴۷ ساله دارد و همسرش او و دو دخترش را تنها گذاشته است.

وی برایم از دردهای یک زن ۴۲ ساله تنها می‌گوید، درست زمانی که همسرش آن‌ها را به دبستان سرد جامعه سپرد تا پیش از آن هرگز حتی برای خرید یک تخم‌مرغ هم به بیرون از خانه نرفته

بودم؛ اما به یک‌باره سرنوشت با من کاری کرد که باید برای کارهایم به تهران می‌رفتم و سوار مترو می‌شدم. هرگز دلپره آن روز را فراموش نمی‌کنم، زمانی که پندبند وجودم از ترس سوار شدن به مترو و راه رفتن در خیابان‌های تهران می‌لرزید...

فاطمه ادامه داد: مدام به این فکر می‌کردم که سرنوشتت با من چه کرد و حال باید چه کنم؟ و تنها چیزی که مرا سر پا نگه می‌داشت، فکر کردن به دخترهایم بود که به من امید داشتند.

وی درخصوص پوشش بهزیستی برایم گفت: کلاش بیمه سلامت برای مراکز درمانی و بهداشتی قابل قبول بود؛ به‌راستی که هزینه‌های درمان بسیار برایم بالا است، چراکه یکی از دخترهایم بیماری مادرزادی دارد و مدام باید او را به دکتر ببرم.

ایسن بانوی ۴۷ ساله که دختر ۱۶ ساله‌اش همراهش بود و مرا زیرچشمی نگاه می‌کرد، برایم از حمایت‌های بهزیستی گفت: این حمایت‌ها به‌نوعی است که ماهانه مبلغی به دخترهایم می‌دهند، اما تاکنون وام یا تسهیلاتی دریافت نکرده و از خدمات مشاوره‌ای هم تا به حال بهره نبرده‌ام.

وی از خبرنگار روزنامه سپهرغرب خواست تا به مسئولین مربوطه بگوید که برگه‌های استعلام سالانه، کم‌ر او را شکسته است و فکری برای این موضوع داشته باشند تا دیگر با دیدن این برگه‌ها، کیفه تمام اشک نریزد...

در ادامه گفت‌وگویی با یکی از دختران تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) صورت گرفت. این بانوی ۳۱ ساله برایمان از خدمات مناسب کمیته امداد و حمایت‌هایش برای تحصیل گفت: شاید اگر حمایت‌های آن‌ها نبود، امروز تحصیل کرده به‌شمار نمی‌رفتم.

وی که مدرک فوق لیسانس دارد، برایم از حمایت‌های کمیته امداد از زنان بی‌سرپرست و فرزندانشان نیز گفت: مدام به زنان سرپرست تأکید می‌کنند که وام خوداشتغالی بگیرند و به‌نوعی خودآگاه شده و با پوشش کمیته امداد خارج شوند، حال آنکه باید دید آیا همه زنان قادر به کارآفرینی هستند و یا روحیه و مهارت اشتغال دارند و یا اینکه تسهیلات به‌جای کمک کردن به آن‌ها درواقع مصیبتی برایشان می‌شود؛ از طرفی درصورت عدم موفقیت در اشتغال با اوضاع اقتصاد فعلی، برای بازپرداخت این وام باید چه کنند؟ خارج کردن زنان- بعضاً جوان از حمایت کمیته امداد و بار سنگین بدهی، ممکن است عده‌ای را به راه‌های خوبی نکشاند.

این دختر تحت پوشش در ادامه با بیان اینکه البته خوارم از این‌وا م کمک گرفته و مغزهای را برپا کرده و خدا را شکر موفق بوده، عنوان کرد: متأسفانه خدمات‌دهی و حمایت‌ها در کمیته امداد شهری با شهر دیگر متفاوت است، به‌نوعی که می‌توان گفت حتی مناطق شهرستان‌های یک استان نیز در مقایسه با منطقه دیگر همان شهرستان خدماتی متفاوت ارائه می‌دهند و کاش این امر متناسب و با برابری و عدالت پیش می‌رفت.

وی در پایان صحبت‌های خود با اشاره به اینکه برخورد برخی مددیاران با مددجو بد است، گفت: ای کاش مددیاران را از میان افراد با حوصله، مهربان و با سعه صدر انتخاب کنند تا حداقل با رفتارشان مردمی بر زخم دل رنجور مددجویان باشد و نه برعکس!

بیش از سه هزار خانوار در استان همدان تحت حمایت دفتر توانمندسازی سازمان بهزیستی

بدین‌سان برای بررسی موضوعات مطروحه گفت‌وگویی به معاون امور اجتماعی اداره کل بهزیستی استان همدان صورت گرفت که در ادامه

می‌خوانید:

جمشید شیران درخصوص جامعه هدف این سازمان بیان کرد: زنی که از همسرش طلاق گرفته یا شوهر وی فوت شده و یا زندانی و متواری بوده و یا اینکه ازکارافتاده است (ازکارافتادگی ۶۶ درصد به بالا)، همگی تحت پوشش این سازمان هستند.

وی در ابتدا به نقش توانمندسازی زنان تحت پوشش سازمان بهزیستی تأکید ورزید و گفت: در ابتدای امر تلاش می‌شود تا مهارت‌های آموخته‌شده این زنان شناسایی شود و اگر مهارتی ندارند، آن‌ها را توانمند کنیم و در وهله بعدی از طریق وام‌های خوداشتغالی ورود پیدا می‌کنیم و به این زنان خدمات ارائه می‌دهیم.

شیران با تأکید بر اینکه حمایت‌های دفتر زنان در سازمان بهزیستی خدماتی مشابه با کمیته امداد برای این زنان دارد، عنوان کرد: ازجمله خدماتی که برای زنان تحت پوشش بهزیستی مدنظر است، می‌توان به اقداماتی اجتماع‌محور چون توانمندسازی در سکونتگاه‌ها برای زنان سرپرست خانوار با رویکرد فقر قابلیتی و اقداماتی انفرادی چون گروه‌های همیار زنان یاد کرد.

وی در راستای توانمندسازی و خوداشتغالی زنان تحت پوشش نیز مطرح کرد: این زنان درصورتی که مهارتی را تاکنون نیاموخته باشند، می‌توانند با معرفی این سازمان در حوزه‌هایی که علاقه‌مند هستند و قابلیت دارند، از آموزش‌های رایگان فنی و حرفه‌ای بهره‌مند شوند.

شیران با بیان اینکه سازمان بهزیستی زمینه‌هایی برای ورود هرچه مناسب‌تر این زنان به اجتماع فراهم می‌کند، افزود: گروه‌های همیاری هم‌اکنون در حال فعالیت در زمینه‌های قابلیت‌ی و فرش‌بافی هستند که بسیار هم در این عرصه موفق بوده‌اند.

وی ضمن بیان اینکه در بحث‌های توانمندسازی تنها نباید به وجوه اقتصادی نگریست، تصریح کرد: ما به دنبال توانمندسازی در تمامی زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، تحصیلی ... هستیم؛ چراکه همه این موارد بایستی در کنار هم تکمیل باشند.

معاون امور اجتماعی اداره کل بهزیستی استان همدان با بیان طرح توانمندسازی اجتماع‌محور، عنوان کرد: این طرح به دنبال افزایش سطح اعتماد و باور جامعه محلی نسبت به زنان سرپرست خانوار است؛ ولی طرح مذکور در رفع مشکلات این زنان و افزایش مهارت‌های آن‌ها نیز قدم برمی‌داریم. وی در این راستا بیان کرد: این طرح اکنون در حال اجراست و علاوه بر سه شهرستان بهار، اسدآباد و کیودره‌انگ، در همدان منطقه سیلو نیز در حال اجرا بوده و از سویی در این طرح تلاش بر بهره‌گیری از مشارکت‌های مردمی است و در ادامه طرح سعی داریم تا آموزش‌های تاب‌آوری را نیز درپیش بگیریم. شیران با تأکید بر اینکه طرح مذکور زیر نظر کلینیک مددکاری اجتماعی درپیش گرفته شده است، بیان کرد: با مشارکت خود مردم محلی این قدم‌ها برداشته می‌شود.

وی پیرامون سؤال مطروحه خبرنگار سپهرغرب مبنی بر گلابه زنان تحت پوشش درخصوص استعلام و فرایندهای طاق‌فراسی آن، بیان کرد: در تلاشیم تا بانک اطلاعاتی این زنان ایجاد شود و بتوانیم فرایند‌ها را سیستمی پیش ببریم تا بدین واسطه با کمیته امداد به‌راحتی ارتباط برقرار کنیم.

معاون امور اجتماعی اداره کل بهزیستی استان همدان در پایان گفت‌وگو تصاد خانوارهای تحت پوشش دفتر توانمندسازی زنان سازمان بهزیستی را سه هزار و ۸۲ خانوار دانست و افزود: از ابتدای سال جاری تاکنون به ۱۵ هزار نفر خدمات ارائه کرده‌ایم.

بیش از ۳۰ هزار خانوار در استان همدان تحت حمایت کمیته امداد

در ادامه گفت‌وگویی نیز با معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد امام خمینی (ره) استان همدان صورت گرفت:

علی بحیرایی ابتدا درخصوص جامعه هدف کمیته امداد بیان کرد: زنانی که سرپرستشان فوت شده یا خانواده‌هایی که سرپرستشان در زندان است و زنان متعلقه، جامعه هدف ما را تشکیل می‌دهند که اکنون تعداد ۳۰ هزار و ۸۷۰ خانوار در استان همدان تحت حمایت کمیته امداد هستند.

وی در ادامه به بیان خدمات ارائه‌شده از سوی کمیته امداد به این خانواده‌ها پرداخت و گفت: هم‌اکنون ارائه خدمات فرهنگی به خانواده‌های زنان سرپرست جهت ارتقای باورها و سطح زندگی‌شان از طریق فعالیت‌های آموزشی و تربیتی، در حال انجام است.

بحیرایی با تأکید بر بحث صیانت از نهاد خانواده، یادآور شد: در این زمینه نیز خدمات مشاوره و مددکاری ارائه می‌کنیم و از سویی به سبب مشکلاتی که این خانواده‌ها بسا آن مواجه هستند، برخی همکارانمان حمایت‌های حقوقی و قضایی از این افراد را برعهده دارند و به‌نوعی در این مسیر نیز پشتیبان خانواده‌ها هستیم.

وی با اشاره به بحث استیفای حقوق جهت ساماندهی این خانواده‌ها، مطرح کرد: ایجاد اشتغال مناسب جهت توانمندسازی این خانواده‌ها برای آن‌هایی که واجد شرایط و مستعد اشتغال هستند، مدنظر ما بوده که در این راستا برای اشتغال خانواده‌ها گام‌هایی را برمی‌داریم.

بحیرایی در ادامه به اشتغال خانگی اشاره کرد و افزود: در این راستا اولویت با زنانی است که نشان زیر ۴۵ سال بوده و افرادی را که نیاز به آموزش داشته باشند تا مهارت‌هایی را کسب کنند نیز مدنظر داریم و به این راه‌ا ارائه خدمات آموزشی می‌دهیم.

معاون حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد امام خمینی (ره) استان همدان با اشاره به بحث بیمه‌های اجتماعی زنان سرپرست خانوار، تأکید کرد: زن ۵۵ ساله‌ای که تحت پوشش کمیته امداد است، با ده سال سابقه بیمه می‌تواند بازنشسته شود؛ بدین‌سان در تلاشیم تا زنان بالای ۴۵ سال تحت پوشش را بیمه کنیم تا بتوانند از مزایای بیمه امداد بهره گیرند. وی با اشاره به نقش مؤسسات و خیریه‌ها در مد نظر خدمات‌دهی به زنان سرپرست خانوار، مطرح کرد: قدم‌هایمان را به این مؤسسات و خیریه‌ها هم‌مسیر کرده‌ایم و سعی داریم تا به‌صورت تدبیرمند و با هماهنگی این مسیر را دنبال کنیم و از ظرفیت‌های آن‌ها در جهت خدمات‌دهی مناسب‌تر به زنان تحت پوشش کمیته امداد بهره گیریم.

بحیرایی در ادامه به برنامه‌های مشوق ازدواج اشاره کرد و گفت: در راستای صیانت از نهاد مقدس خانواده برنامه‌هایی برای این زنان و ایجاد شرایط جهت ازدواج مجددشان داریم و از سویی برنامه‌هایی در راستای کمک به ازدواج فرزندان آن‌ها نیز مدنظر است که ازجمله آن‌ها می‌توان به تأمین جهیزیه اشاره کرد.

وی با اشاره به درنظر گرفتن سبک زندگی اسلامی ایرانی، بیان کرد: علاوه بر تأمین جهیزیه، وام‌های قرض‌الحسنه برای ازدواج گروه‌های مذکور درنظر گرفته شده است و از سویی در بحث اشتغال فرزندان زنان سرپرست خانوار نیز ورود پیدا کرده‌ایم؛ به‌نوعی که فرزندان ذکور این خانواده‌ها که مستعد اشتغال بوده یا هم‌سفره با این خواده هستند، مدنظر قرار می‌گیرند و از تسهیلات اشتغال بهره‌مند می‌شوند.

بحیرایی در ادامه به همسران بیکار نوجوسان

آداب درست غذاخوردن را به کودک بیاموزید

خوب است آداب اولیه غذا خوردن را به تدریج از دو سالگی به کودک بیاموزید؛ کارهایی بسادگی نحوه گرفتن قاشق و چنگال در دست ...

علاوه بر این، خواستار باشد کودک را به تند و باعجله غذاخوردن یا آرام و کندخوردن عادت ندهید. البته اگر او غذایش را خیلی نذتر از بقیه بخورد و زودتر از سر سفره یا میز بلند شود، شما هم آذیت خواهید شد و باید دائم دنبال او باشید تا برای کسی مزاحمت درست نکند.

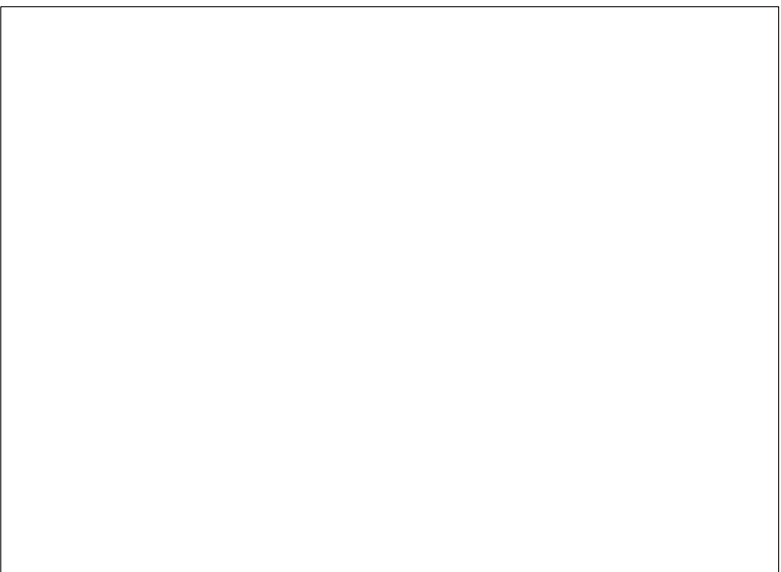
در ضمن برای این‌که به این هدف برسید هیچ وقت او را ساعت‌ها گرسنه نگه ندارید. شاید به همین دلیل است که متخصصان تغذیه تأکید می‌کنند میان وعده‌هایی مناسب و مغذی را در ساعات مختلف روز و دسترس کودک قرار دهید تا هنگام وعده‌های اصلی غذا ولع زیادی نداشته باشد. البته این میان وعده‌ها نباید موجب سیری کودک شود و در نتیجه غذا نخورد؛ بنابراین بسا رعایت تعادل و تناسب، میان‌وعده‌های مورد نیاز را در اختیارش بگذارید.

در نهایت هم فراموش نکنید که این کارها به

▪ پنجشنبه ۱۵ آذرماه ۱۳۹۷

▪ سال یازدهم - شماره ۱۳۵۱

www.sepehrpress.com

را باید تحمل می‌کردند، سکوت کردند؛ چه خوب و پرشکوه است که در تعریف و تمجید از تو، تو را جنس دوم ندانند و در قوی بودن، تو را با جنسیت خود برتر بدانند و نخواهند که دست‌آویز لقب مردانه باشی...

این موارد شاید برای کسانی که دردی در زندگی نداشته‌اند و زخمی بر پیکره وجودشان از سوی یک مرد نخورده است، ملموس نباشد؛ اما اگر برای لحظه‌ای خود را جای یکی از زنان قربانی خشونت ببینیم، خواهیم دانست که بهتر است حرف‌هایمان نه‌تنها ترحمی نباشد، بلکه حمایتی باشد با رنگ و بوی صلابت تا به آن‌ها قدرت دهیم که سرپا بمانند و نه اینکه نمکی باشیم بر زخم‌هایشان.

برای زنان هرچقدر هم بنویسیم، کم است؛ حال که برای زنان سرپرست خانوار می‌نویسم، گویی واژه معنا می‌یابد. زنانی که با همه سختی‌ها و انگ‌های جامعه روی پای خود ایستاده‌اند، قابل تقدیرند و هرگز نباید پشتشان را خالی کرد؛ چراکه پای جامعه در برابر حمایت از آن‌ها لنگ می‌زند...

زنانه شدن فقر را می‌توان در پیاده‌راه بوعلی با دیدن زنان دست‌فروشی حس کرد که با التماس لیف‌های سفید بافتنی را به سمت دراز می‌کنند و از تو می‌خواهند که برای رضای خدا هم که شده یکی از آن‌ها را بخری...

زنانه شدن فقر را می‌توان از اشک‌های زنی فهمید که در سرمای شب‌های همدان در کوچه آخوند تنها نشسته و چادرش را بر صورتش کشیده تا جوانی و اشک‌هایش دیده نشود؛ برای رهایی از دست جامعه، فرزند علمی پناه آورده و جوی درب آن را شب‌ها برای نشستن انتخاب می‌کند و دستان زنانه‌اش را زیر چادری پنهان کرده و به سمت دراز می‌کند...

زنانه شدن فقر را می‌توان از پینه‌های دست زن جوانی درک کرد که برای تأمین مایحتاج زندگی‌اش خانه‌های دیگران را برق می‌اندازد تا شاید برقی در چشمان فرزندانش ببیند...

زنانه شدن فقر را می‌توان در گوشه‌گوشه شهر دید و با همه وجود درک کرد، البته اگر وجدانی باشد... بیایید چتر حمایتی این زنان باشیم و به این فکر کنیم که اگر کاری از دستانم برآید و کوتاهی کنیم، چه صدماتی بر پیکره جامعه وارد کرده‌ایم و بدانیم که این صدمات زخمی می‌شود زیر پوست شهر که روزی جواب آن را خواهیم گرفت...

با این‌همه به‌نظر می‌رسد تنها راه حل این معضل فراگیر در کوتاه‌مدت ورود خیرین، سازمان‌های مردم‌نهاد و افراد مختلف در عرصه کمک‌رسانی به زنان مذکور است و از سویی اعطای وام‌های بلندمدت کم‌بهره و اعتماد به توانایی آن‌ها می‌تواند برای زنان سرپرست خانوار فرصت رشد ایجاد کند، در کنار این موارد نباید از تلاش برای تغییر دید جامعه نسبت به این زنان غافل ماند و به‌راستی که در این مسیر همه باید استسین بالا ببریم و فکر کنیم که شاید خانواده ما یا یکی از بستگانمان در آینده نزدیک به جمع خانواده‌ای زن سرپرست اضافه شوند؛ پس بیایید مسئله این زنان در جامعه را از مسئله و مشکل خود بدانیم و در جهت رفع آن بکوشیم. به امید آن روز...

چتر حمایتی باشیم، نه نمک روی زخم

در همایشی که هفته گذشته برای زنان سرپرست خانوار برگزار شد، یکی از مسئولین علت خشونت علیه زنان را صبور نبودن آن‌ها مطرح کرد و از زنان خواست تا در برابر همسرشان سکوت کنند و صبور باشند. این صحبت‌ها برای زنان زخم‌خورده‌ای که همسرشان آن‌ها را تنها گذاشته و یا به جرم اعتیاد و دیگر موارد در زندان است، کمی ناملموس بود!

آن‌ها قربانی خشونت بوده و بارها در زندگی صبری و شکبایی را تجربه کرده بودند، اما زندگی سرسختانه در مقابلشان می‌ایستاد.

وی خطاب به این زنان گفت: زنانی که چنین صبری کنند، به‌راستی که شیرمردندا و زنان که بازهم حرف‌های نامربوط و برجسب‌های نابه‌نجار

صبر و همراهی والدین نیاز دارد. پس به این زودی‌ها نباید خسته شوید و در میان راه کار را نیمه تمام رها کنید. مسلما شما بهتر از دیگران و افرادی مانند مربی مهدکودک یا مادر بزرگ و پدربزرگ می‌توانید

قهر تمام شود؟

اگر بخواهید هر بار با التماس‌های کودک او را ببخشید و از قهر منصرف شوید، فرزندان به مرور

زمان در می‌یابد پدر و مادرش به‌واسطه پافشاری او، اگر فرزندان به مدرسه می‌روند، هیچ لزومی ندارد در حضور اولیای بقیه دانش‌آموزان یا وقتی در جمع همکلاسی‌های فرزندان هستند به قهر یا با اشاره کنبد برای مثال «بچه‌ها! من که با پسرم قهر هستم، اما شما به او بگویید اگر می‌خواهد می‌تواند توی این دفترچه نقاشی کند!» این رفتار شما باعث می‌شود

اولا کودک‌تان در برابر همسن و سال‌هایش تحقیر شود و ثانیاً قبح قهربودن والدینش برای او از بین برود.